

Pohjois-Satakunnan yhteisötaiteilija

Taiteen kehä

Toim. Saija Mustaniemi & Tomi Kuusimäki

Pohjois-Satakunnan yhteisötaiteilija

Pohjois-Satakunnan yhteisötaiteilija

Taiteen kehä

Toim. Saija Mustaniemi & Tomi Kuusimäki

Satakunnan ammattikorkeakoulu

Pori

2016

Satakunnan ammattikorkeakoulu
Sarja D, Muut julkaisut 5/2016

ISSN 1457-0718 ISBN 978-951-633-204-1
ISSN 2323-8376 ISBN 978-951-633-205-8 (pdf)

Julkaisija:
Satakunnan ammattikorkeakoulu
Tiedepuisto 3, 28600 Pori
Puh. (02) 620 3000
www.samk.fi

Toimitus | Saija Mustaniemi | Tomi Kuusimäki
Taitto ja visuaalinen ilme | Saija Mustaniemi
Kuvat | Saija Mustaniemi | Mika Korhonen

Paino | BrandID

Sisältö

Johdanto Tomi Kuusimäki	9
Osallistumisia, tulkintoja ja hyvät jatkot Saija Mustaniemi	13
Loistavaa!.....	19
Luoto.....	23
Pop up -galleria.....	27
Galleriapysäkki.....	29
Taiteen vastaanotto.....	33
PoSa.....	35
Painavaa asiaa.....	37
Seinämaalausta ja urheilua.....	41
Vastaanottokeskuksen pihapäivä.....	43
Hyvä mieli.....	47
Pomarkun omakohta.....	49
Taidekehä elää Majja Anttila	53
Taidekehä yhteisötaiteilijan kotipesänä Tomi Kuusimäki	57

Taiteilijankuva-videoteos
näyttelyssä Yhteisötaiteilija
– NÄKYVÄ ÄÄNI 6.–30.4.2016
Kankaanpään galleriassa.

Johdanto Tomi Kuusimäki

Pohjois-Satakunnan yhteisötaiteilija sai alkunsa Kankaanpään taideyhdistyksen, Kankaanpään kaupunginmuseon ja Satakunnan ammattikorkeakoulun kuvataiteen koulutusohjelman yhteisten keskustelujen tuloksena. Lähtökohtatilanne kuvaa hyvin koko hanketta. Asiat tehdään yhdessä, ja yhteisenä nimitäjänä kaikilla toimijoilla oli taide.

Suunnittelun alkuvaiheessa mukaan tulivat myös seutukunnan muut kunnat. Taiteen saavutettavuus nousi yhdeksi tärkeimmistä kehittämisen kohteista. Miten taide voi näkyä entistä paremmin ihmisten arjessa ja olla osa yhteisöjen kehittämistä?

Yhteisötaide jo nimenä antaa syyn poistua omasta työhuoneesta tai vain taiteen käyttöön varatuista tiloista. Projektin päätyttyä voi ylpeydellä todeta, että Pohjois-Satakunnan yhteisötaiteilija ei viettänyt paljonta aikansa perinteisellä taidekoululla, vaan työt olivat oikeasti siellä, missä asiakkaat, erilaiset yhteisöt, yleisöt ja ennen kaikkea ihmiset, olivat.

Yhteisötaiteilija teki taideprojekteista hetkeksi pohjoissatakuntalaisten arkea. Pohjois-Satakunnan yhteisötaiteilijan voidaan sanoa olleen omalta osaltaan mukana myös taiteen yleistyön kehittämisessä. Reilun vuoden mittaisen projektin noin 700 osal-

listujaa voi kuulostaa aluksi pieneltä määrältä. Kun kohtaamisten määrän suhteuttaa seutukunnan väkilukuun, joka on alle 20 000, voidaan kohtaamisten määrää pitää jo merkittävänä.

Kohtaamisten arvoa nostaa vielä se, että projektin lähtökohtana oli henkilökohtaistaminen. Kaikki yksittäiset projektin työpajat toteutettiin pienryhmissä. Yhteisötaiteilija oli jokaisen osallistujan lähellä.

Satakunnan ammattikorkeakoulun kuvataiteen koulutusohjelman kehittämisprojekteissa on aina mukana myös oman osaamisen kehittäminen ja tiedon jakaminen.

Yhteisötaiteilijaprojektin toiminta pystyttiin heti alusta alkaen nivomaan myös osaksi kuvataiteen opetuksen kehittämistä. Kuvataiteen ammattilaisen työnkuva tulee jatkossakin koostumaan monista eri projekteista ja niiden samanaikainen hallinta vaatii osaamista.

Pohjois-Satakunnan yhteisötaiteilija oli erittäin hieno mahdollisuus osaamiseen kehittämiseen monien samanaikaisten projektien johtamisessa. Projektissa toteutettiin yhteensä 12 pilottiprojektia.

Loistavaal
Helsinkiiläinen
Sofia
Hämäläinen
tutustumassa
sähkökaappi-
teippauksiin
osana yhteisöllistä
Taidekehää.

Kuvataiteen kehittämissuhteissa on aiemminkin todettu, että yksi tärkeimmistä taiteilijan ominaisuuksista on epävarmuuden sietokyky. Johdannaisena epävarmuuden sietokyvystä voidaan nostaa esiin jatkuvan muutoksen sietokyky ja muutoksiin reagoimisen tärkeys.

Pohjois-Satakunnan yhteisötaiteilija sai toimia aikana, jolloin myös Pohjois-Satakunnan seutukunta oli muutoksessa. Alun perin projektilla oli kuusi kumppania, mutta yksi kumppani muuttui seutukunnan piireistä maalaispitäjistä kaupunginosaksi.

Myös projektin kumppaneiden muutokset heijastelivat projektin toimintaan, kun toteutusaikana viidestä kumppanista neljä kävi läpi muutoksia organisaation johdossa.

Myös kuvataiteen opetus koki muutoksia projektin aikana uudistuneen opetussuunnitelman myötä. Uusi opetussuunnitelma mahdollisti entistä paremmin kehittämishankkeen integroinnin suoraan opetukseen.

Yhteisötaide oli hyvin luonteva osa Kuvataiteilijan työelämätaidot ja yhteistyöprojekti -opintojaksoa. Yhtenä esimerkkinä oppimisympäristöjen muutoksesta oli seinämaalaukopintojakson muuttuminen niin, että nyt opiskelijat toteuttivat aidoissa ympäristöissä erilaisten yhteisöjen lähtökohdista monumentaalisia seinämaalauksia eivätkä pelkkiä luonnoksia ja teoreettisia malleja.

Pohjois-Satakunnan yhteisötaiteilija oli kuitenkin ennen kaikkea alueen ihmisten projekti. Oli ilo huomata, kuinka taide pystyy integroitumaan niin moneen ympäristöön ja niin monin eri keinoin.

Mukana olevien yhteisöjen kirjo Vatajankosken Sähköstä Pohjois-Satakunnan liikelaiteoskuntayhtymän kautta nyrkkeilijöihin, pesistyyttöihin, koululaisiin, päiväkodin lapsiin ja vastaanottokeskuksen asukkaisiin kuvaa hyvin myös projektin monipuolisuutta ja muuntautumiskykyä. Taide näytti taas kerran tarpeellisuutensa.

Haluan kiittää kaikkia projektin yhteistyökumppaneita hyvästä yhteistyöstä ja erityisesti Saija Mustaniemeä ammattitaitoisesta ja innostavasta työotteesta yhteisöjen parissa.

Loistavaal-työpajan valokuvauspisteellä testailtiin erilaisia valotusaikoja ja valokojeita.

Osallistumisia, tulkintoja ja hyvät jatkot Saija Mustaniemi

Pohjois-Satakunnan yhteisötaiteilijan projektit toteutivat vuorovaikutukseen pohjautuvaa taiteen tekemistä sekä esittämistä. Taiteilijan rooli oli olla tasa-arvoinen ryhmän jäsen, mutta toisaalta toimia myös fasilitaattorina, mahdollistaen jokaisen osallistujan oman tulkinnan käsiteltävästä teemasta tai tilanteesta.

Osallistumisen erilaiset tasot olivat asia, joka jäi mietittävään, lähinnä kehittämisenäkökulmasta. Erilaisten ryhmien kanssa sujuva työskentely vaatii monia tasoja ja tapoja olla mukana toiminnassa. Esimerkiksi joidenkin fyysiset, sosiaaliset tai psyykkiset erityispiirteet voivat estää kokonaisvaltaisen mukana olemisen tai vaikeuttaa tekijänä toimimista. Ne eivät kuitenkaan saisi olla esteitä yhteisölliseen taidekokemukseen osallistumiselle.

Miksi osallisuutta ja osallistumista sitten painotetaan ylitse muiden? Osallisuus antaa mahdollisuuden uuteen toimintaan, uusiin ajatuksiin ja henkilökohtaiseen kokemukseen, ja voi johtaa taiteen metodeihin ja malleihin sitoutumiseen.

Myös yhteisötaiteen hyödyntämät, hyvin löyhätkin toiminnan mallit antavat sijaa ennakoimattomille lopputuloksille ja prosesseille. Juuri nämä ennakoimattomat mahdollisuudet ovat niitä yhteisöllisen taidetyön

helmipaikkoja, joissa yhteistä ymmärrystä toisen toiminnasta sekä uudenlaista kommunikaatiota voi syntyä.

Yhteisötaiteilijan vastuu toiminnasta ja sen jatkuvuudesta sekä osallistujille annettu vapaus nousivat ajatuksen arvoisiksi asioiksi. Yhteisölliseen tekemiseen kuuluu yhteisön ilmaisunvapaus.

Toisinaan vapautta rajoitetaan organisoidussa toiminnassa muun muassa realiteettien vuoksi, jotta toiminta voi ylipäänsä toteutua. Esimerkiksi lasten ja suurempien koululuokkien kanssa toimittaessa tietyt rajoitteet ovat aina läsnä. Myös tilat ja aika toimivat hyvinä ilmaisun raja-aitojen asettajina.

Yhteisötaiteilijan vastuuseen kuuluu luoda mahdollisuuksia osallistua taiteen prosessiin. Toimintaa mahdollistavia ja käynnistäviä rakenteita pitää olla helppo tuottaa ja saavuttaa. Taiteelle ja osallistumiselle pitää luoda luonnollinen ja arkinen jatkumo.

Yhteisöllisessä taidetyössä, joka Pohjois-Satakunnan projekteissa on samalla toiminnallisuudesta huolimatta tai siitä johtuen myös taiteen yleisötyötä, erilaisen oppimisen näkökulma oli vahvasti mukana.

Pohjois-Satakunnan yhteisötaiteilija -hankkeessa monenlainen oppiminen nousi korostetusti esiin, koska kaikista osallistetuista ryhmistä noin puolet oli alakoulun oppilaita sekä muita koululaisia.

Taide ja erityisesti yhteisöllinen taide toimi kouluille partnerina sekä metodina, joka näytti kykynsä olla mukana melkeinpä minkä tahansa oppiaineen oppimisprosessissa.

Kankaanpäässä erityisesti Taidekehä-ympäristö sekä taiteen kehällinen ajattelumalli tukevat tätä uudenlaisten ja monialaisten oppimisympäristöjen kehittämistä. Monialaisissa projekteissa, joissa taide on mukana, oivallusten sekä oppimisen edellytyksenä on epävarmuuden ja kokeellisuuden sieto sekä vastaanottava kommunikaatio.

Yhteisötaide on sisällöltään jo luonnostaan jakautunut. Kokijalle siinä on osa taidetta, osa keskustelua, osa yhdessä olemista ja tekemistä, osa erehtymistä, osa onnistumista sekä erilaisia vivahteita ja käsin kosketeltavaa tunnelmaa. Useimmiten myös hyvää mieltä, erinomaisia yhteisiä lopputuloksia, sekä tärkeimpänä, kaipuuta jatkamiseen.

Osallistavan taidetyön tavoitteita

Pohjois-Satakunnan yhteisötaiteilijalla oli erilaisia tavoitteita: vuorovaikutuksen, yhdessä tekemisen ja uu-

denlaisen oppimisen edistäminen, kokemusten jakaminen ja julkituominen, sosiaalisen ja fyysisen ympäristön havainnointi, taiteen saavutettavuuden parantaminen; ihminen ja organisaatiot lähemmäs taidetta sekä taiteen yleisötyön ja yhteisöllisen toimintamallin alueellinen vakiinnuttaminen.

Osallistavalla yhteisötaiteella haluttiin liikuttaa taidekäsitteitä ja toimintaa kohti monimuotoisempaa ja yhteistyökykyisempää taiteilijuutta. Pohjoissatakuntalaista taidetta ja Kankaanpään taidekoulun toimintaa haluttiin avata aiempaa enemmän ulkopuolisille ryhmille sekä laajentaa ja vakiinnuttaa yhteistyötä taidekoulun, taiteilijoiden ja muiden paikallisten toimijoiden kesken.

Lea Kantosen teoksessa Yhteyksiä – Asiaa yhteisötaiteesta (2008) puhutaan erilaisista taidekäsitteistä, joita taiteen kentällä vilisee. Käsitteiden syntymistä ohjaavat niiden taustalla olevat arvot ja toiminnan lähtökohdat. Kuten Kantonen, myös hankkeen pohjoissatakuntalainen yhteisötaiteilija näkee useiden taidekäsitteiden läsnäolon innostavana sekä haastavana. Yhtenä ongelmakohtana voi olla vuorovaikutuksen lukkiutuminen. (Kantonen 2007, 57.) Junnaavan taidearvokeskustelun kohteena on monesti se, kuinka yhteisölähtöistä tai -ehtoista yhteisötaiteen nimen alla kulkeva toiminta lopulta on.

Kuitenkin taiteilijalähtöisetkin ideat voivat toteutua yhteisöllisesti olla myös aitoa yhteisötaidetta.

Monesti myös taiteilijan ja yhteisön ideat kulkevat hyvin samoja uomia ja ovat toisiaan tukevia sekä samaan suuntaan kulkevia.

Suurin osa yhteisölliseen taidetoimintaan osallistuvista henkilöistä ei ole taiteilijoita, eikä edes alan harrastajia taikka kannattajia. Monelle osallistujalle taiteen tekemisen sekä luomisen prosessi ovat hyvin outoja, eikä toimeen tai edes ajatteluun osata ryhtyä ilman jonkinlaista sabluunaa tai määriteltyä teemaa.

Jossakin tapauksissa yhteisölle kohdennettu liiallinen tekemisen ja luomisen vapaus on koettu taiteilijan ammattitaidottomuutena. Yhteisössä voidaan kokea, että siihen on kohdistettu odotuksia tai vaatimuksia, jotka kuuluvat taiteilijan toimenkuvaan. Yhteisölähtöisen taiteen määrittely on haastavaa, eikä se tässä yhteydessä olekaan keskiössä.

Yhteisöjen positiivinen kokeminen

Pohjois-Satakunnan yhteisötaiteilija halusi tuoda lähinnä positiivista lähestymistapaa myös ongelmiin tai muihin ei niin positiivisiin tilanteisiin. Myönteisen keskustelun kautta on helpompi antaa useammille ääni samaan keskusteluun tai aiheeseen, turhaan provosoimatta ketään ja mitään.

Taide on puolueeton ja voi toimia monena äänitorvena samanaikaisesti jopa ristiriitaisille aiheille.

Hanke tuotti konkreettisesti vuoden aikana muun muassa positiivisen energian reittiä, paju- ja risutaidetta, kuntalaisten muutokuvia, vastaanottokeskuksen naisten ja lasten taidetoimintaa, monialaista yhteistyötä eri tahojen kanssa.

Osallistettujen määrä yhteisötaidetoiminnassa oli runsas, mutta toiminnan välillinen vaikutus on ollut vielä paljon laajempaa. Hankkeessa annettiin myös tärkeitä testaus- ja työkokeilumahdollisuuksia kuvataiteen opiskelijoille, harjoittelun ja projektioppimisympäristöjen muodossa.

Hankkeen toimintaan osallistuneiden ikäjakauma on ollut kattava, nuorimmat osallistujat olivat vastaanottokeskuksessa asuvia vauvoja, vanhimmat PoSan yhteistyötoteutuksessa tuotetun muistikahvilatoiminnan asiakkaita ja heidän omaisiaan. Myös nuoret, työkäiset sekä erityisryhmät on osallistettu eri toteutuksissa.

Yhteistyötahoihin haluttiin, ja saatiinkin, myös vaihtelua ja haastetta. Yhteistyötä ei tuotettu pelkästään kulttuuri- ja sivistystoimijoiden tai hoito- ja hoiva-sektorin kesken, vaan mukana oli myös taiteelle haastavampia tahoja, kuten paikallinen sähköyhtiö Vatajankosken Sähkö Oy sekä urheiluseuroja.

Taiteilijuus jaossa

Hankkeessa tärkeää oli jaettu taiteilijuus. Taide ja taiteen tekeminen tuntui silloin hyvältä, kun sen sai jakaa jo tekovaiheessa. Hanke oli pieniä tekoja, ei suuria yhteentörmäyttämisiä tai innovaatioita.

Toiminnassa painotettiin asioita, joita oli osallistuvan, mutta myös tuottajan näkökulmasta helppo, vaivaton ja ennen kaikkea tarkoituksellista toteuttaa.

Yhteisötaiteilija-hankkeen näyttely NÄKYVÄ ÄÄNI oli esillä Kankaanpään Galleriassa 6.4.-30.4.16. Näyttelyteosten tekijöinä oli Keskustan alakoulun oppilaita, Tähten toimintakeskuksen asiakkaita, Petäjäopiston taideleirilapsia, Vastaanottokeskuksen naiset ja lapset, Hyvinvoinnin portaat -ja Muistikahvilan asiakkaita sekä monimuotoisesti kuntalaisia Jämijärveltä, Karviasta sekä Siikaisista.

Yhteisötaiteilijan lisäksi työpajoissa vaihtuvina ohjaajina toimi Kankaanpään kuvataiteen opiskelijoita ja muita ohjaajia: Mika Korhonen, Talvikki Åkräs, Anni Hurmila ja Katariina Stålhammar sekä Kankaanpään opiston opiskelijoita.

Kuntalaisten muotokuva-työpajoja ohjasivat kuvanveiston lehtori Heli Ryhänen ja opiskelijaharjoittelijana Janika Schwarz.

Seinämaalausprojektit olivat kuvataiteilija Viljami Heinosen ohjaamia ja kuvataiteen opiskelijoiden tuottamia. Pop up -galleria oli kokonaan opiskelijoiden ohjaama projekti. Kuvanveiston lehtori Pertti Mäkinen toimi ohjaajana molemmissa ympäristö- ja yhteisötaideteutuksissa: Luodossa sekä Vastaanottokeskuksen Siili-projektissa.

Yhteistyökumppaneina ovat toimineet muun muassa Yhteisöllinen Pomarkku-hanke, Karvian, Jämijärven sekä Siikaisten kunnat, Kankaanpään kaupunki, Pohjois-Satakunnan peruspalvelu ja liikelaitoskuntayhtymä, Kankaanpään taideyhdistys, Vatajankosken Sähkö Oy, Mailajuniorit, Kankaanpään nyrkkeilijät sekä AR Isännöinti.

Lähteet:

Kantonen. Lea 2007. Törmäviä taidekäsityksiä. Yhteyksiä – Asiaa yhteisötaiteesta. Rauma: Raumars ry 2008.

Keskustan alakoulun oppilaiden LUOTO-toteutus näyttelyssä Yhteisötaiteilija – NÄKYVÄ ÄÄNI 6.– 30.4.2016 Kankaanpään galleriassa.

Loistavaa!
Kokeellisen
valokuvatyöpajan teos.
Tekijöinä keskustan
alakoulun oppilaat.

Loistavaa! Positiivisen energian kehä

Pohjoissatakuntalainen sähköyhtiö Vatajankosken Sähkö Oy tarjosi mahdollisuuden tuottaa keskustan ala-asteelle sekä Mailajunioreille positiiviseen näkymiseen sekä loistavaan energiaan liittyvään taidesäveltöisen yhteisöviestintäpilotin.

Loistavaa-nimellä kulkeneessa pilotissa pohdittiin yhdessä lasten kanssa positiivista, yhteisöllistä energiaa sekä valon näkyväksi tekemistä. Metodeina käytettiin kokeilevaa valokuvaa, fluoresoivia kasvomaaleja, UV-valoa sekä erilaisia valomaalausvälineitä.

Pilotin työpajat järjestettiin huhti- ja toukokuun 2015 aikana Kankaanpään taidekoululla sekä Vanhalla Meijerillä. Työpajoihin osallistui yhteensä noin 150 lasta ja nuorta.

Työpajoissa syntyneistä teoksista valittiin yleisö- ja asiantuntijaraadin kanssa yhteensä 10 positiivista toimintaa kuvaavaa teosta, jotka sijoitettiin Kankaanpään kaupunkikuvaan Vatajankosken Sähkön sähkökaappiteippauksina.

Lapset ja nuoret tuottivat työpajoissa myös loistavia lauseita. Näillä kuvattiin positiivista näkymistä, hyvää energiaa ja muita kokemuksellisesti loistavia juttuja. Myös lauseita on luettavissa sähkökaappien seiniltä.

Positiivisen energian kehä on suoraan Taidekehän toiminnallista ja yhteisöllistä jatkumoa. Reitillä järjestettiin muun muassa koko perheen hyvän mielen pyöräilyä.

Loistavaa!
Kokeellisen
valokuvatyöpajan
fluoresoiva
kasvomaalauspuole.

Loistavaa!
Teippaus ja positiivisen energian sanoma
osana toiminnallista ja yhteisöllistä
Taidekehää.

Luoto.
Intuitiivista majankaivamista ja risuveistoa yhdessä kuvataideopiskelijoiden kanssa.

Luoto

Lasten ja taideopiskelijoiden paju- ja risuveistokset

Kankaanpään keskustan uimarannalla, Rivieralla, toteutettiin toukokuussa 2015 ympäristö- ja yhteisötai-
dekurssi yhteistyössä kuvataiteen opiskelijoiden ja
keskustan ala-asteen 1-3-luokkalaisten kanssa.

Pienelle niemekkeelle nousi yhteensä viisi paju- ja ri-
suteosta. Keskustan koulun oppilaat kävivät paikalla
työskentelemässä viikon ajan ja kokeilivat pajuraken-
tamisen ohessa luontoperformanssia sekä intuitiivis-
ta majan rakennusta.

Luoto-toteutus koettiin erilaiseksi tavaksi opettaa ja
oppia. Luokahuoneen ulkopuolella voi tapahtua jän-
niä juttuja, joilla voi olla leikkisyyden ohella myöntei-
nen vaikutus oppimiseen.

Myös lasten työrauha oli hälinästä huolimatta erilainen
ulkona ja ryhmässä työskennellessä. Keskittyminen
oli selvästi flow-painoiteista.

Teoksia Luodolle toteuttivat lasten ohella Kankaanpään
kuvataiteen opiskelijat: Mika Korhonen, joka hoiti
myös lasten ohjaustoimintaa; Mauri Kosonen, Maiju
Vesaaja, Anna Matveinen, Tiia Heinonen, Henriikka
Järviö ja Henri Ijäs. Opiskelijoiden ohjaajana toimi
Pertti Mäkinen. Lasten luontoperformanssileikkiä oli
ohjaamassa kuvataiteilija Talvikki Äkräs.

Luoto.
Talvikki Äkräs ohjaamassa
luontoperformanssia
alakoulun oppilaille.
Tunnustelemalla tutuksi.

Luoto.
Alakoulun oppiain tuottama
merihirviö Järvihemuli.

Pop up -gallerian työryhmän
organisaattorit, kuvataideopiskelijat
Linda Inkeroinen ja Aino Kauranen.

Pop up -galleria Opiskelijoiden Vakava Taide

Kankaanpään kuvataiteen opiskelijoiden Vakava taide pop up -galleria sijaitsi 14.–17.5.2015 Kankaanpään keskustassa entisen tekstiilialan yrityksen tyhjäksi jääneessä liikehuoneistossa.

Galleria oli avoinna vain muutaman päivän, mutta keräsi hyvin yleisöä ja sai myönteistä palautetta keskustan elävöittämisestä. Monet kivijalkakaupat ovat tyhjiillään ja tätä tyhjäkäyntivaihetta voivat hyödyntää muun muassa kulttuurin eri toimijat.

Tyhjiillään oleva liikehuoneisto oli kuin luotu galleriatilaksi. Vanhan kivijalkakaupan suuret ikkunat kutsuvat peremmälle, mutta antoivat mahdollisuuden myös

tutkailla teoksia ulkopuolelta. Näyttelyn toteuttaneet, noin 15 taideopiskelijaa ahkeroivat päiviä maalipensselit ja telat heiluen, jotta taidegalleria olisi yleisöystävällinen.

Idean takana olivat muun muassa taideopiskelijat Linda Inkeroinen ja Aino Kauranen. Projekti toteutettiin osana yhteisötaitteen projektiopintoja.

Galleriapysäkki Lasten taidetta ohikulkeville

Petäjä-opiston taideviikon lapset testailivat performatiivista ilmaisua ja perustivat galleriapysäkin. Kankaanpään kaupunginpuutarhuri Ilpo Möttönen on kannustanut eri toimijoita linja-autopysäkkien tuunauksiin, näissä eri yhteisöt ja voivat toteuttaa omia luomuksiaan ohikulkijoiden iloksi.

Petäjä-Opiston taideviikkolaiset tarttuivat yhteisötaiteilijan opastuksella opiston läheiseen Citymarketin bussipysäkkiin kesäkuussa 2015. Pysäkki toimii muuttuvana galleriana Petäjä-opiston lasten teoksille.

Lasten taideviikolla pohdittiin myös taiteilijaidentiteettiä ja rakennettiin kokeellinen, taiteilijan kuva -videoteos. Metodeina testailtiin leikkisää performatiivisuutta, liikkuvaa kuvaa ja ääntä.

Yhteistyössä mukana olivat Petäjä-opiston Kuvataiteen opettajat Pia Haapala-Rauhaniemi sekä Emilia Male. Apuohjaajana toimi Kankaanpään taidekoulun kuvataideopiskelija Mika Korhonen.

Taiteilijan kuva hahmottuu
Taidekehällä sijaitsevan
Anne Alhon Portrait-teoksen kautta.

Lasten taiteilijuus on performatiivista.
Taiteilijan kuva -työryhmä.

Itseoppineen kylätaielijan mallia 70-luvulta. Matti Kärki toimi Kankaanpäässä valokuvaajana ja taiteilijana 90-luvulle saakka.

Taiteen vastaanotto Taiteilijakuvaa ja mystiikkaa

Pohjois-Satakunnan taideviikolla syyskuussa 2015 yhteisötaiteilija tuotti Kankaanpään taidekoululla Taiteen vastaanoton. Ajatuksena oli avata koulua yleisölle ja tuoda taiteilijuutta esiin monimuotoisesti, uusiutuvasti ja leikkisästi.

Vastaanotolla oli esillä muun muassa Matti ja Marjatta Kärjen remasteroituja kaitafilmejä 70-luvulta. Matti ja Marjatta Kärki toimivat Kankaanpäässä valokuvaajina ja taiteilijahahmoina 90-luvulle saakka. Auditoriossa esitetty Porilaisia kulttuurikoteja -dokumenteja oli GonzoDok-ryhmän käsialaa. GonzoDok on kahden kuvataiteilijan, Ville Kirjasen ja Jussi Matilaisen työ-

ryhmä. Dokumenttisarja on subjektiivinen tutkielma kahden muualta kotoisin olevan kuvataiteilijan asemoitumisesta pikkukaupunkikulttuuriin.

Esillä oli myös osallistava musiikkiperformanssi kuvataiteilija Talvikki Äkräkseltä. Avoimeen taiteilijapäivään osallistui noin 50 henkilöä.

PoSan Muistikahvilaryhmä elintarviketaiteen touhuissa.

PoSa

Muistikahvilatoimintaa ja taidetta +65-vuotialle

Yhteisötaitelija-hanke tuotti yhteistyössä Pohjois-Satakunnan peruspalvelukuntayhtymän (PoSa) kanssa kaksi iltapäivää Kankaanpään taidekoululla, aiheena taide ja hyvinvointi. Iltapäivät sijoituivat loppuvuoteen 2015.

PoSalta osallistettiin kaksi ryhmää, ensimmäinen Muistikahvila on valmis ryhmä, joka kokoontuu säännöllisesti, eri teemojen parissa. Muistikahvilan asiakkaat ovat muistisairaita sekä heidän omaisiaan. Taidekoululla järjestetyn Muistikahvilan aiheena olivat elintarviketaide sekä omat kupit.

Iltapäivän toteutuksessa keskityttiin helppoihin taidesisältöihin, keskusteltiin omista taidemuistoista ja mielenkiinnon kohteista. Taidemuistikahvilaan osallistui noin 30 henkilöä.

Toinen PoSan ryhmä, Hyvinvoinnin portaat, koostui Pohjois-Satakunnan 65 vuotta, vuonna 2015 täyttäneistä senioreista. Taidekoululla heitä tutustutettiin kuvataideterapiaan ja yhteisömaalaukseen.

Kuvataideterapialuentoa sekä -pajaa oli vetämässä yhteisötaitelijan ohella Päivi-Maria Hautala Satakunnan ammattikorkeakoulun Hyvinvointi-osaamisalueelta.

Hyvinvoinnin portaat -ryhmässä oli osallistujia noin 50. Molempia toimintoja jatketaan PoSan kanssa myös syksyllä 2016.

Jämijärven pelimanniperinteet saivat uutta muotoa Kuntalaisten muotokuva -työpajassa.

Painavaa asiaa Kuntalaisten muotokuvat

Kuntalaisten muotokuva -työpajoja järjestettiin maaliskuussa 2016 Jämijärvellä, Karviassa ja Siikaisissa. Työpajojen ideana oli muovailleen hahmotella moninaista kuntalaisuutta.

Taideohjaajana muotoilupajoissa toimi Kankaanpään taidekoulun kuvanveiston lehtori ja kuvanveistäjä Heli Ryhänen. Ohjaaja-apuna työpajoissa oli kuvataiteen opiskelija Janika Schwarz.

Jokaiseen työpajaan koottiin yhteensä noin kymmenen kuntalaista, joiden toivottiin edustavan erilaisia ryhmiä ja yhteisöjä. Osallistuviksi ryhmiksi haluttiin muun muassa lapset, nuoret, vanhukset, yrittäjät sekä erityisryhmät.

Jämijärven työpajaan osallistui asumis- ja hoivayksikkö Onnikodin asukkaita, koululaisia, yrittäjiä, seura-aktiiveja sekä opetus- ja hoitohenkilökuntaa.

Siikaisissa monimuotoinen joukko otti innoissaan yhteisöllisen taidetoiminnan vastaan. Hyvissä ajoin valikoitunut ryhmä oli työstänyt jo etukäteen ja ajatuk-sella luonnoksia työpajassa toteutettavista teoksista. Karviassa muovailijat edustivat pääosin hoitohenkilökuntaa ja koululaisia.

Työpajojen lopputulemana kolmessa kunnassa syntyi kuvailevia miniveistoksia sekä monimuotoisen ryhmän omakohtaista analyysiä siitä, mitä tai keitä kotikunnasta löytyy: jämijärveläinen on ihan hyvä ja talkoohenkinen, karvialaisilta löytyy mielipiteitä ja rohkeutta, siikaslainen on nuuka mutta sitkeä.

Kuntalaisten muotokuvat valettiin pronssiin ja lopulliset teokset luovutettiin osallistuneille kunnille muistutukseksi asukkaiden monimuotoisuudesta. Painavaa asiaa veistokset ovat esillä myös Kankaanpään galleriassa.

Heili Ryhänen (oik.)
ohjaamassa
Onnikodin asukkaita ja
henkilökuntaa.

Painavaa asiaa –
kuntalaisten muotokuvien
pronssivalu.

Kankaanpään taidekoulun seinämaalaukurssin opiskelijat: Antti Toivonen, Antti Hannula, Katariina Stålhammar, Jarkko Ingerö sekä Hanna Joronen.

Seinämaalausta ja urheilua Liekehtivästä pallosta nyrkkeilijään

Kankaanpöyläisen pesäpallöseuran Mailajuniorien harjoittelutila Kankaanpöylän vanhalla meijerillä sai näyttävän seinämaalauksen monitahoisen paikallisyhteistyön tuloksena toukokuussa 2016.

Kankaanpöylän taidekoulun seinämaalaukurssin opiskelijat Antti Toivonen, Antti Hannula, Katariina Stålhammar, Jarkko Ingerö sekä Hanna Joronen tuottivat noin yhdeksän metriä leveän pesäpalloihaisen maalauksen meijerin lyöntisalin peräseinälle.

Kuvataiteen erilaiset hankkeet ja projektit mahdollistavat osaltaan opintojen laajentamisen myös koulun ulkopuolelle. Tämä on opiskelijoille erinomainen mahdollisuus tehdä työtä oikeassa ympäristössä. Oikeissa olosuhteissa työskentely voi olla opiskelijalle haastavaa.

Korkealle toteutettu teos vaatii työskentelyä telineillä. Lisäksi ryhmätyöskentelyssä on omahaasteensa yksilötekemiseen verrattuna.

Seinämaalaukurssin opettajana Mailajuniorien yhteistyössä toimi kuvataiteilija Viljami Heinonen. Heinonen oli myös ohjaamassa keväällä 2015 toteutettua seinämaalausta Kankaanpöylän nyrkkeilijöiden kanssa.

Pesäpallon ja taiteen yhteyttä Kankaanpöylässä voi luonnehtia ainutlaatuiseksi. Hyviä esimerkkejä tästä, seinämaalauksen lisäksi ovat vuonna 2014 järjestetyn pesäpallon alueleirin yhteydessä ollut taidenäyttely harjoituskenttien ympäristössä sekä samasta yhteistyöstä syntynyt Orava-kiertopalkintoveistos.

Siilin runko on katajaa ja sen päällä on pajua, risuja sekä männynoksia. Tekijöinä Riikka Puumalainen ja Anni Hurmila.

Vastaanottokeskuksen pihapäivä Siilitaidetta ja majoja

Pohjois-Satakunnan yhteisötaiteilija -hanke sekä Kankaanpään taidekoulun ympäristö - ja yhteisötaidekurssin opiskelijat toteuttivat ekologisen taidepäivän Niinisalossa vastaanottokeskuksessa toukokuussa 2016.

Taidekoulun kolmannen vuosikurssin opiskelijat Anni Hurmila ja Riikka Puumalainen valmistivat siiliveistoksia sekä punoivat yhdessä Kankaanpään vastaanottokeskuksen asukkaiden kanssa leikkisiä pajumajoja.

Vastaanottokeskuksen asukkaat olivat harventaneet pajua majanrakennusta varten Niinisalon alueelta. He saivat kontaktipäivän aikana konkreettista opas-

tusta siitä, miten uusiutuvaa ja huokeaa materiaalia voi hyödyntää esimerkiksi taiteen tekemisessä sekä oman ympäristön viihtyisyyden lisääjänä.

Vastaanottokeskukselle tuotettiin myös aikaisemmin samana keväänä maalaustyöpajoja kaupunginmuseon tiloissa. Maalauspajojen kohderyhmänä olivat naiset ja alle kouluikäiset lapset.

Yhteistä pajumajaa.

Kankaanpään kaupunginmuseon tiloissa järjestettiin työpajatoimintaa vastaanottokeskuksen naisille ja alle kouluikäisille lapsille.

Hyvä Mieli-maalausta vapaalla otteella.

Hyvä mieli Kaksi tuntia yllätyksiä ja jännitystä

Yhteisötaiteilija osallistui Satakunnan mielenterveysseuran Hyvä Mieli -päivään 26.5.2016 Kangasmetsän koululla. Päivä oli osa kansainvälistä MHAW - Hyvää mieltä kulttuurista -toimintaviikkoa.

Päivässä oli erilaisia toimintapisteitä, jossa myös yhteisötaiteilija tuotti mielikuvamaalausta.

Yhteisötaidepisteellä innostuttiin omien värien sekoittamisesta, silmät kiinni maalaamisesta sekä yhteisöstä taiteellisesta lopputuloksesta.

Kaikki päivän pisteet olivat

1. Avajaiset, alkujumppa, Kangasmetsän koulu
2. Mielikuvamaalaus, Pohjois-Satakunnan yhteisötaiteilija
3. Ryhmäleikki, 'Quest' Kaseva/ Lions-klubi
4. Musiikin kuuntelu, rentoutus, Kangasmetsän koulu
5. Käsienhoito, Kaseva
6. Tietokonepelaaminen, Kaseva/ SAMK
7. Tunne, kiusaamisen ehkäisy, Satakunnan Mielenterveysseura
8. Liikunta, vipinää räpylään, Mailajuniorit
9. Päätösjäiset, jätski, Kangasmetsän koulu.

#Pomarkku
#omakohta
Kuvakilpalun kuvat
löytyvät Instagramista.

Pomarkun omakohta Yhteisöllinen kuvakisa

Pomarkussa järjestettiin toukokuun 2016 Pomarkun päiviä ennakoiden yhteisöllinen sosiaalisessa mediassa tapahtuva kuvakilpailu #omakohta.

Valokuvauskisan ja siihen liittyneiden ohjattujen pajojen yleisenä tavoitteena ja ideana oli hahmottaa nuorten kautta Pomarkun kylämaisemaa kuvaamalla siitä omia otoksia sosiaalisen median instagram-palveluun.

Tavoitteena oli saada aikaan kuvilla myös tarinaa tai vuoropuhelua. Dialogia käytiin hahmottelemassa myös Pomarkun vanhainkodilla Muistolassa.

Mukana työpajatoiminnassa oli Turun yliopiston Porin yksikön maisemantutkimuksen opiskelija Katri Hämäläinen, joka tutkii kylämaisemaa ja sitä, miten erityisesti lapset sen kokevat.

Kisaan osallistuminen oli mahdollista noin kahden viikon ajan. Osallistuminen tapahtui kuvaamalla älypuhelimella Pomarkusta mieleinen paikka tai tila. Paras kuva palkittiin Pomarkun monitoimihallilla 28.5. Voittajaksi valikoitui Eemeli Lehtomäki Aalto-kuvalla.

#Pomarkku
#omakohta

#Pomarkku
#omakohta

Loistavaa!
Kokeellisen
valokuvatyöpajan
fluoresoiva
naamaripiste.

Taidekehä elää Maija Anttila

Taidekehän syntysanoista on 20 vuotta. Kankaanpäässä etsittiin uusia keinoja kaupungin vetovoiman lisäämiseksi 1990-luvun alun taantuman jälkeen. Katseet Kankaanpäähän oli monialainen, juuri käynnistyneen EU-ajan sateenvarjoprojekti, jonka avaintemoiksi kiteytyivät ”yhteinen olohuone”, ”seudullinen markkinapaikka” ja ”taidekeskus kankailla”.

Kulttuurin vahvasta merkityksestä paitsi alueen identiteetille, myös aluetaloudelle alettiin puhua ääneen ja Kankaanpäässä taide kaupunkiympäristössä nähtiin mahdollisuutena moneen.

Taiteen ja kaupunkisuunnittelun liittona syntynyt Taidekehä loi fyysiset puitteet taideteoksille, hahmotti kehystarinan, jonka tänään voidaan katsoa kasvaneen yksittäisiä teoksiaan suuremmaksi kertomukseksi.

Yhteistyössä Kankaanpään kaupungin, taidekoulun ja taideyhdistyksen kesken on pystytty luomaan kaupunkibrändi, joka elää ja kehittyy. Taidekehällä on runsaat 100 pysyvää teosta, vaihtuvat näyttelyt ja tapahtumat värittävät kuvaa.

Prosenttitaideperiaatteen noudattaminen on ilahduttavasti saamassa jalansijaa kaupungissa. Kolmannen sektorin ja erilaisten hankkeiden rooli Taidekehän ke-

hittämisessä muodostunee tulevaisuudessa entistä tärkeämmäksi, kun julkisen puolen resurssit ovat rajalliset.

Kankaanpään Taideyhdistys ry on ottanut osaltaan haasteen vastaan ja jatkanut näyttelyperinteitään käyttäen viime vuosina foorumina mielellään juuri Taidekehää. Vuonna 2015 taideyhdistyksen 50-vuotisjuhlanäyttely JUURET valtasi kaupungin.

Tapahtuma oli jälleen osoitus eri toimijoiden yhteistyön sujuvuudesta pikkukaupungissa. Myös Torikaivohankkeen ideointiin löydettiin keväällä 2016 yhdessä huikaita visioita ja innostusta, vaikka vielä ei rahoitus auennutkaan.

Taidekehän syntysanoissa sen toivottiin olevan ”alati muuttuva, vanhetessaan kypsyvä: se toteutetaan askel askeleelta, se koostuu pysyvistä ja vaihtuvista osista”. Sen toivottiin ”kasvavan paikallisen – paikakunnan asukkaiden ja tekijöiden – ja ulkopuolisen – aatevirtausten, kutsuttujen taiteilijoiden ja satunnaisen kävijöiden – välisestä vuorovaikutuksesta”.

Tämä on todellisuutta, kun yhä useammat yksityiset ja yhteisöt haluavat olla mukana Taidekehän taika-piirissä. Viimeksi juuri yhteisötaiteilijahanke on tuonut Taidekehälle raikkaan tuulahduksen yhdessä te-

Loistavaa!
Kokeellisen
valokuvatyöpajan
kuvauspiste.

kemistä, lasten ja nuorten aktiivisuutta ja uudenlaista näkyvyyttä sekä vaikuttavuutta.

Hanke on osoittanut, että kehitetyllä yhteisötaiteilijan mallilla voisi olla tärkeä paikkansa verkostojen luomisen ja taiteen saavutettavuuden näkökulmasta.

Yhteisötaiteilijahankkeen piirissä käynnistettiin keskustelua myös Taidekehän strategiasta, jota nyt jatkaa kaupungin perustama, eri toimijoista koostuva taidekehätyöryhmä.

Jatkuvuus, tapahtumallisuus, teosten ylläpito, hoito – ja niin edelleen – halutaan turvata, mikä tuntuu hyvältä. Perusasioiden tulee olla kunnossa, mutta erotuakseen kaikkialla leviävän kaupunki- ja ympäristötaiteen valtavirrasta Taidekehä kaipaa jatkuvasti uusia avauksia.

Fyysinen todellisuus on Taidekehän perusta ja eri tavoin elävöitetty taidekierrokset saavat kerta toisen-

sa jälkeen uutta innostunutta yleisöä taiteen pariin – tuoreena ideana vireillä on voimistelijoiden kanssa toteutettava yleisökierrros.

Taidekehällä on imagopotentiaalia, mutta näkyvyyden ja tunnettavuuden parantamisessa riittää haastetta.

Virtuaalimaailma on vielä valloittamatta, mobiili- ja nettisovellusten suhteen ollaan ideointivaiheessa. Taideyhdistyksen Koodi-oodi-hanke on askel tähän suuntaan.

Kankaanpään vahvuus taidekentällä on juurevat perinteet. Niiden varaan on hyvä rakentaa, ajan virrassa pysyen – tai mieluiten uutta ennakkoiden.

*Maija Anttila
Kankaanpään Taideyhdistys ry:n puheenjohtaja*

Painavaa asiaa
-muotokuvat
Jämijärveltä,
Karviasta sekä
Siikaisista. Esillä
Yhteisötaitelija
NÄKYVÄ ÄÄNI
-näyttelyssä
Kankaanpään
galleriassa
6.– 30.4.2016.

Taidekehä yhteisötaitelijan kotipesänä Tomi Kuusimäki

Kankaanpään taidekehä viettää vuonna 2016 juhla-vuotta. Taidekehä on ollut Pohjois-Satakunnan, erityisesti Kankaanpään, taideostosten yhteen koko-ava voima 20 vuotta. Vuonna 2009 Kankaanpään Taideyhdistys ja Satakunnan ammattikorkeakoulun kuvataiteen koulutus järjestivät kesänäyttelyn, jonka nimenä oli Taidekehä elää. Selatessa vuoden 2009 Taidekehä elää -näyttelyn tekijäluetteloa, jossa vilah-tavat muun muassa nimet Nabb, Teeri, Nevalainen ja T.E.H.D.A.S. ry, voidaan sanoa, että Taidekehä on ollut omalta osaltaan oiva ympäristö kasvaa myös kuva-taiteen ammattilaiseksi.

Vuonna 2016 Taide-lehti nosti Kankaanpään näyt-tävästi esiin artikkelissaan ”Kankaanpää – Suomen ainoa taidekaupunki?”. Artikkelissa huomioitiin hy-vin erityisesti se kankaanpääläinen piirre, että tai-de on aidosti osa ihmisten arkea. 114 julkista taide-teosta alle 12 000 asukkaan kaupungissa on kunnio-ittava saavutus. Taidetta ei voi olla huomaamatta Kankaanpäässä liikkuen.

Toisaalta taide on integroitunut jo niin hyvin osaksi ihmisten arkea, että sitä ei aina edes huomaa. Pessi Raution kirjoittamassa artikkelissa tuodaan esiin myös Taidekehän laadukkuus. Vaikka teoksia on niin-kin monta, on laatu pystytty säilyttämään suuressa osassa töitä. ”Yhtä lailla löytyy, jopa yllättävän vaa-

timattomista paikoista, sympaattisia oivalluksia ja miellyttäviä sykähdyksiä”, Rautio toteaa. Pohjois-Satakunnan yhteisötaitelija -projektin päättyessä vuoden 2016 kesällä uskallan tehdä ennustuksen vuo-den 2009 kesänäyttelyä lainaten: Taidekehä elää jat-kossakin.

Taidekehä osana arkea

Nykyään kiinnitetään yhä enemmän huomioita asioi-den esteettömyyteen ja saavutettavuuteen. Taiteen saavutettavuus koetaan tärkeänä ja siihen halutaan panostaa. Isot kulttuurilaitokset myös panostavat mittavasti taiteen yleisötyöhön.

Taide halutaan tutummaksi ja lähemmäs ihmistä. Taidekehä on toteuttanut tätä taiteen lähellä olemista erinomaisen hyvin. Taidekehä on osa kankaanpääläis-tä elämää, ja arjessa toimivat asiat saattavat joskus jäädä huomiotta. Kun jokin asia on hyvin, se koetaan itsestään selvyytenä.

Pohjois-Satakunnan yhteisötaitelija -projektissa ha-luttiin jatkaa sitä perinnettä, että viedään taide osak-si alueen arkea. Teemana Taidekehä sopi tähän tar-koitukseen hyvin. Yhteisötaitelijan työ voidaan nähdä

myös yleistyönä. Yhteisötaiteen avulla haluttiin osallistaa mahdollisimman moni ja sitä kautta tutustuttaa lisää ihmisiä alueen taiteeseen.

Sanana kehä on lähtökohtaisesti rajaava – kuitenkin, jotenkin kankaanpääläiseen ajattelutapaan sopivasti. Luonteenomaista on tehdä asiat aina hieman omalla tavalla. Taidekehä ei ole ollut, eikä varsinkaan yhteisötaiteilijaprojekti ollut, millään tavalla rajaava tai jostain poissulkeva.

Yhteisötaiteilija uskalsi heittäytyä uusien vaikutteiden vietäväksi tuoden omalla toiminnallaan myös uusia ajatuksia esimerkiksi liikunnan parissa toimiville yhteisöille ja yrityksen viestintään. Taidekehä myös elää siitä, että taidekehältä lähtee aina uusia ja yllättäviä itsenäisiä reittejä – itse kunkin löytää taidetta mitä kummallisimmasta paikoista.

Loistavaa!-osaprojekti lisäsi tätä yllätyksellisyyttä. Yhteisötaiteilija nivoi yhteen niin paikallisen sähköyhtiön viestinnän kuin pesäpallojoukkueen ryhmäytymisen ja joukkueen sisäisen dynamiikan edistämisen, ja lopputuloksena oli osana taidekehää noin viiden kilometrin pituinen Loistavaa!-pyöräily- tai lenkkeilyreitti aivan ydinkeskustan liepeillä. Loistavaa!-reitti odottaa toteuttajaa isolle juoksutapahtumalle.

Teokset ja tapahtumat taidekehällä

Kankaanpään kaupunki on tunnistanut taidekehän arvon. Kaupunki on nimennyt ryhmän, joka jatkossa vastaa taidekehän kehittämisestä. Tämän ryhmän ensimmäisenä tehtävänä on jatkaa Pohjois-Satakunnan yhteisötaiteilija -projektin aloittamaa strategia-työtä. Taidekehän strategiatyön samanaikaisuus Kankaanpään kaupungin strategiatyön kanssa antaa erinomaiset mahdollisuudet viedä taidekehän strategia osaksi koko kaupungin strategiaa. Taidekehä tuo todeksi sen, mitä on taidekaupunki Kankaanpää.

Strategiatyössä tunnistettiin taidekehän kaksi ulottuvuutta. On selkeä numeroitujen taideteosten muodostama taidekehä. Teosten laatuvaatimusten riittävän korkealla pitäminen takaa myös jatkossa taidekehän kehittymisen entistäkin mielenkiintoisempaa taiteen kehittäjänä. Kaupungin nimeämä asiantuntijaryhmä vastaa jatkossa niin sanottujen numeroitujen teosten liittämisestä osaksi taidekehää. Nykyisten teosten ylläpito on myös osa kaupungin visuaalisen ilmeen ylläpitoa.

Toinen ulottuvuus taidekehän kehittämisessä on tapahtumallisuuden ja väliaikaisuuden näkyminen osana taidekehää. Taidekehän on kehittyäkseen jatkettava yhteisötaiteilijaprojektissa toteutunutta eri yh-

teisöjen aktivoimista. Mitä enemmän pohjoissatakuntalaiset kommentoivat, kehittävät, toteuttavat ja unelmoivat erilaisia tapahtumia ja väliaikaisia teoksia osaksi taidekehän teemaa, sitä elävämpi ja tutumpi taidekehä on jokaiselle alueen ihmiselle. Kun ajatus on tuttu ja hyväksytty omalla alueellaan, siitä voi kasvaa entistä mielenkiintoisempi myös alueen ulkopuolisten silmin.

Taidekehän kehittämisen kannalta tärkeitä yhteisöjä tunnistettiin heti kymmenittäin. Kun nämä yhteisöt saadaan mukaan kehittämään taidekehää tapahtumien kehänä, on Kankaanpää todellinen malliesimerkki maaseudun ytimessä sijaitsevasta seutukunta-kaupungista, jossa paikallinen yhteisö ottaa vastuun oman ympäristön ja henkisen tilan kehittämisestä.

Oppimisen kierros

Taidekoulu on ollut ja on tulevaisuudessakin tärkeä osa taidekehää. Taidekehä antaa erinomaisen ympäristön kokeilla, oppia, (epä)onnistua ja tehdä uusia avauksia osana kuvataiteilijaksi opiskelemista. Kuvataiteen opetusta on koko ajan viety yhä enemmän myös taidekoulun turvallisten seinien ulkopuolelle.

Konkreettisella tavalla se näkyy esimerkiksi seinämaalauksen opetuksessa. Opiskelijat ovat toteuttaneet pelkkien luonnosten ja teoreettisten mallien sijasta monumentaaliset seinämaalaukset nyrkkeilijöiden ja pesäpallotyttöjen harjoitustiloihin. Tila, jossa on lähes kolmekymmentä neliometriä valkoista tyhjää seinää, olisi varsin haastava kokeneellekin taiteilijalle. Vielä lisäksi tietoisuus siitä, että teos on yli 100 hengen harjoitustilassa, aiheuttaa varmasti odotuksia niin taiteilijalle kuin yhteisöllekin. Kankaanpäässä kuitenkin jo opiskeluaikana pystytään ottamaan haltuun myös tällaiset tilanteet.

Kun ensimmäiset kokemukset ja opit on hankittu turvallisesti taidekehän luomassa kotoisassa tunnelmassa, ensimmäiset varsinaiset ammattilaisena tehdyt työt tuntuvat helpommilta. Oma osaaminen on kertaalleen jo testattu opiskeluaikana.

Taidekehä toimii oppimisen koelaboratoriona, jonka kautta ponnistetaan yhä suurempiin ympyröihin. Taiteilijan henkilökohtaisen kierroksen jälkeen olisi hienoa nähdä yhä enemmän myös sitä, että taidekehän kasvatit ottaisivat roolia myös opintojen päättyttyä, ja heidät saataisiin mukaan taidekehän kehittämiseen uran eri vaiheissa – näin siirtäen osaamistaan uusille opiskelijoille.

*“Taiteilijalla on
töttörööröötukka ja eriparikengät”*

Petäjä-opiston taideviikon lapset

Opetus- ja
kulttuuri-
ministeriö

yhteis^otaitelija

KANKAANPÄÄN TAIDEYHDISTYS

Vatajankosken Sähkö

KARVIA

POMARKKU

Siikainen

Jämijärvi

”Osallistavalla yhteisötaiteella haluttiin liikuttaa taidekäsitteitä ja toimintaa kohti monimuotoisempaa ja yhteistyökykyisempää taiteilijuutta.”

Pohjois-Satakunnan yhteisötaiteilija Saija Mustaniemi

”Kankaanpään vahvuus taidekentällä on juuret perinteet. Niiden varaan on hyvä rakentaa, ajan virrassa pysyen tai mieluiten uutta ennakkoiden.”

Kankaanpään taideyhdistyksen puheenjohtaja Maija Anttila

”Pohjois-Satakunnan yhteisötaiteilija oli kuitenkin ennen kaikkea alueen ihmisten projekti.”

SAMKin TKI-lehtori Tomi Kuusimäki

Pohjois-Satakunnan yhteisötaiteilija on opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittamaa toimintaa ja osa taiteen ja kulttuurin kehittämishankkeita kunnissa ja alueilla.

Toiminta-aika 1.2.2015– 30.6.2016.

yhteisotaiteilija.wordpress.com

@yhttaiteilija

ISSN 1457-0718 ISBN 978-951-633-204-1
ISSN 2323-8376 ISBN 978-951-633-205-8 (pdf)